

e228b905

Gribende orkesterkoncert

Odense Symfoniorkester

 Dagbladet 27. august 2010, roskilde, side 3

Anmeldelse

Af

ROSKILDE: Schubertiadens koncerter er først og fremmest helliget kammermusikken; dog har en af koncerterne altid været henlagt til Domkirken, hvor de rumlige forhold muliggør et større opbud af medvirkende, så de mange kammermusikalske aftener har fået deres modspil i en koncert, hvor messer, oratorier og symfonier har kunnet opføres.

Årets symfoniske koncert fandt sted i aften, hvor Odense Symfoniorkester under ledelse af den ganske unge Christian Kluxen opførte Joseph Haydns symfoni nr.

95, Joseph Rheinbergers 1. orgelkoncert med Ulrik Spang Hanssen som solist samt Schuberts velkendte « . Symfonisk musik i store kirkerum kan være en yderst problematisk affære.

Hvor man tidligere har anset det for en profanering af det sakrale rum, er det vel de færreste, der får den slags kvababbelser nu om stunder, men ud fra en æstetisk betragtning kan rammen om en kunstnerisk begivenhed nu ikke være ligegyldig.

Noget andet er så, om musikken kommer til at fungere i et rum, hvor de lydmæssige balanceforhold er så markant anderledes end i koncertsalen; det altoverskyggende problem er, at messingblæsere og pauker har en voldsom tendens til at dominere lydbilledet på strygernes bekostning; hertil kommer vanskeligheden med at spille præcist i det virvar af lyd, der omgiver den enkelte musiker.

Til det første kan man med rette anføre, at en ikke uvæsentlig del af alle tre komponisters værker var symfoniske messekompositioner, som var beregnet på opførelse under gudstjenesten netop i meget store rum, og hvis stilistiske egenart ikke væsentligt adskiller sig fra, hvad der i den henseende karakteriserer de rent symfoniske værker; dermed kan både sakrale og æstetiske forbehold imødegås.

Til det andet kan bemærkes, at det i høj grad er op til dirigent og musikere at skabe den fornødne balance instrumenterne imellem og at artikulere og frasere på en sådan måde, at musikken ikke drukner i en uforståelig pærevælling af lyd. Når disse forhold er i orden, får man til gengæld fordel af den store akustik, som ved at befordre den klanglig udfoldelse giver lytteren en lydoplevelse, som aldrig vil kunne opnås i koncertsalen.

Lægger man hertil synsindtrykket af den nedgående sols indfald gennem et af landets smukkeste kirkerum, må man indse, at alle muligheder er til stede for koncertgængerens måtte blive betaget.

Og det blev en betagende oplevelse. Vi tænker nok i almindelighed på Haydn som den muntre musikanter, der med sine lyse og indsmigrende motiver kan sætte os i en velgørende stemning af glæde og optimisme, men i den 95. symfoni, som står i den for komponisten så sjældne og dystre c-mol, er der usædvanligt meget konfliktstof, som i højere grad maner til eftertanke end det sætter os i højt humør.

Herved foregreb den Schuberts uforlignelige h-mol-symfoni, som vi har hørt så tit, men som vi røres af, hver gang vi hører den igen med dens slående kontrast mellem dyb fortvivlelse og afklaret ro, mellem skælvende angst og inderlig glæde.

Disse afgrundsdybder blev nu fremstillet for os med et suverænt orkesterspil, der i høj grad drog fordel af rummets kvaliteter; lad mig blot nævne den uforligneligt smukke klang, horngruppen lod svæve gennem kirken.

Christian Kluxen dirigerede med den yngre musikers begejstring, men med en sikkerhed og et overblik som om han samtidig besad den ældres erfaring.

Han gav sig tid imellem fraserne, så det ny ikke kom væltende ind, før det foregående var faldet på plads, og han fik orkestret til at spille med en beundringsværdig præcision.

Rheinbergers orgelkoncert var med sin sorgløse grundstemning godt anbragt i programmet, men man må desværre konstatere, at det lille kororgel ikke magter opgaven, der kræver et instrument med betydelig større ressourcer, så det virkelig kan spille orkestret op.

Ulrik Spang-Hanssen, der er en af landets dygtigste orgelspillere, gjorde sit bedste, men kunne selvfølgelig ikke hive mere ud af instrumentet end det kan yde.

Bedst virkede orglet i de lyriske passager i 2. satsen, hvor orglets smukke grundstemmer kom til deres ret; ellers fik man indtrykket af, at orglet ikke rigtig havde noget med sagen at gøre.

Det var ærgerligt, at Rheinbergers fremragende koncert på denne måde skulle fremstå som en noget mat affære overfor et publikum, der må forventes ikke at have kendskab til denne oversete komponist, der skrev en gevaldig masse musik i alle genrer, men som i dag kun huskes for sin orgelmusik.

Men den storslåede opførelse af Schuberts h-mol symfoni, der fulgte efter, var til gengæld en så overvældende oplevelse, at indtrykket måtte sidde i os længe efter, at vi havde forladt kirken.

Knud-Erik Kengen.

Denne artikel er bragt i: Dagbladet Roskilde